

محمود فاضل

آیت الله کفایی خراسانی

رجال خراسان

- ۳ -

روحانی بزرگ، فقید عالیقدر، مرحوم حاج میرزا احمد خراسانی کفایی فرزند مرحوم آخوند ملا محمد کاظم بن ملا حسین هروی خراسانی است، براعت علمی، وقار مقرن بتواضع، استقامت روحی و شہرت و اسعاداًش ما را بی نیاز از تفصیل می نماید .
وی بسال ۱۳۰۰ قمری در نجف اشرف دیده بدنیا گشود، و دوران کودکی را تحت مراقبت پدر و الاتبارش پشت سرگذاشت . نبوغ ذاتی اش موجب گردید که مقدمات علم را در کودکی بسرعت فراگرفت و بزودی جزو طلاب فاضل حوزه علمیه نجف محسوب شد و در محضر اسانید بزرگواری حاضر گردید، مکاتب را نزد مرحوم آیت الله سید ابوالحسن اصفهانی و رسائل و کفايه را نزد برادر خود مرحوم آقازاده خواند و از سال ۱۳۱۹ هجری قمری در درس پدر نامدارش حاضر واز خرمن دانش آن بزرگوار استفاده می کرد تا به مرحله اجتهاد رسید، وی

در زمان حیات پدر به ایران آمد و در هنگام درگذشت پدر ۱۳۲۹ ق، در مشهد بود و سپس به عراق بازگشت و در موقع ثوره عراق برعلیه انگلیسی‌ها قیام کرد و مبارزات پی‌گیر و شدیدی با آنان نمود و در همه جا افراد و اعراب را جمع و تشویق و تحریض نمود تا با انگلیس‌ها بجنگند و پس از شکست آزادیخواهان همراه با شیوخ اعراب به مکه رفت و مدت یکسال در آنجا توقف کرده و مهمنان ملک خسین پدر ملک فیصل بود و پس از آنکه ملک فیصل اولین پادشاه عراق به نجف آمد و برتحت سلطنت جلوس نمود وی به عراق بازگشت و در موقعی که علماء را از عراق به ایران تبعید نمودند وی از جمله آنان بود و پس از آن واقعه در خراسان اقامت گزید.

پس از مرگ برادر خود مرحوم آفازاده، قیام با مردم تدریس نموده و پیوسته در رفع معضلات و مشکلات و ابتلایات مردم خراسان می‌کوشید.

در وقایع شهریور، هنگامی که بیگانگان به خاک ما قدم گذاشتند و هر کس از ترس جان خود به گوشاهی پناه برده بود و از هیچ کس صدائی بلند نمی‌شد، آیة‌الله کفایی در مشهد قیام کرد و اقدام به تشکیل هیأت مذهبی نمود.

این امر از بزرگترین خدمات اجتماعی و سیاسی آن عالم متحرک و روحانی بیدار محسوب می‌شود زیرا با این قیام دلیرانه منطقه خراسان را از خطر قطعی و سقوط حتمی نجات داد و با گردآوردن مردان با ایمان و تشکیل ۲۶۰ هیئت مذهبی نگذاشت که خراسان بسرنوشت.

آذربایجان دچار شود.

حضرت آیة‌الله کفائی خراسانی ریاست حوزه علمیه خراسان را بعده داشت و سالها در جامع گوهرشاد به تدریس فقه و اصول اشتغال داشت و عده زیادی در حوزه درشن حاضر می‌شدند و از تقریراتش بهره می‌گرفتند. درین چند سال اخیر که زیادی سن و بیماری به او اجازه نمی‌داد از منزل خارج شود، در خانه تدریس می‌فرمود و متزلش محفل علم و دانش بود.

مرحوم حاج میرزا احمد کفائی در طول عمر خود چهار همسر اختیار کرد و دارای سیزده اولاد بود که ازین میان هشت دختر و پنج پسر بودند بدین ترتیب:

- ۱- آقای جعفر کفائی.
- ۲- آقای میرزا علی کفائی.
- ۳- آقای دکتر حمید کفائی.
- ۴- آقای محسن آقا کفائی.
- ۵- آقای میرزا عبدالرضا کفائی.

اولین همسر آن مرحوم نوه سالار بعداز فوت اونوہ دیگر سalar را گرفته و سپس با دختر شیخ‌العراقین ازدواج کرده واو دروبای تجف درگذشته و آخرین همسرش حاجیه بی‌بی شهیدی است که از بانوان محترمة خراسان می‌باشد.

سرانجام پس از عمری پرافتخار بهنگام طلوع خورشید در روز دوشنبه هشتم ذی‌قعده ۱۳۹۱ھ، ق در مشهد رضوی، آفتاب عمرش غروب کرد، و در متزلش ویرا غسل داده و در میان انبوه جمعیت جنازه‌اش را برداشتند در حالی که شهر مشهد تعطیل شده بود و طبقات مختلف در

تشییع جنازه اش شرکت کرد و بودند ، طلاب حوزه علمیه و روحانیون باحالت حزن و اندوه عده‌ای می‌خواندند :

یا ولی‌العصر عجل فی‌القیام مات حامی‌الدین و اختل‌النظام
و دسته دیگر می‌گفتند :

آیت‌الله کفایی رفت از دار فنا حوزه علمیه شدایین مصیبت در عزا
و چون نزدیک صحن مطهر رضا رسیدند ، یکی از مداھان به تناسب
اشعاری را خواند که انقلابی میان تشییع کنندگان پیدا شد و صدای همه به
گریه پلند شد :

آنکه هشیارتر از مردم دورانش بود
همه را بهره‌ور از دولت بیداری کرد

آنکه از مردم بیچاره طرفداری کرد
در ره دانش و تقوا همه را یاری کرد

بخدا خرم و شاد است و نگرید هرگز

آنکه شب تاسحر از خوف خدا زاری کرد

آیة‌الله خراسانی از آن رو زنده‌است

آنکه ز جان در ره ترویج فدایکاری کرد

آنکه در علم و عمل زهد و ورع یکتابود
روز میثاق بلی گفت و وفاداری کرد

بود بیمار و نبود از هدف خود غافل

چه بسا کار که در بستر بیماری کرد

در هر حال پس از آنکه جمعی از علماء برآونماز خواندند ، در آستانه
قدس رضوی بخاک سپرده شد و بدین نحو طومار زندگی پرافتخارش در هم

پیچیده گردید .

شده است
نحوه این است
نه میشود
نحوه این است
جهت سال جمیع

تفوّق دیر فردا و صرار بر حسب تسلیم
موضع پذیرن شد چنانچه ای صبور ۸۰۰
پند علوفه بوجه حامی سعد برای زین و قدر
غیر شد تقویت سید لطف نجات و کار را

رفزید برای حسین و زاده حمیم
بدقت مهتر صادر میشد

برای این کسانی که در اینجا در این موضع
بگذرد از اینها از اینها خود از اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها
آنها را از اینها بگذرد و بینهم نیز خود اینها با اینها

